

137 / 2
1932

საქართველოს
საბჭოთავო
საბჭო

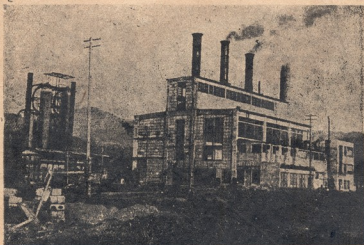
ბავშვებთან
ოცნობებით
15 წლის თავს

საქართველი

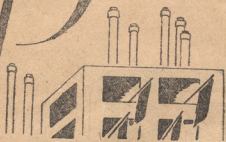
№9-10

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. მე-15 ოქტომბრის საზეიმოდ,—ლექი ნ. დაფნარელის	1
2. ოქტომბერი,—ბ. ჩხეიძის	3
3. ლენინის ხურათი,—ლექი შ. სამადაშვილის	6
4. ხწავლა დაიწყო,—ლექი გ. კაკაბიძის	8
5. ახალგაზრდათა მე-18 დღე,—თარგმანი თ.დ.	6
6. პატარები,—თარგ. ელ-ის.	10
7. 26 კომუნარის ხსოვნა,—ალ. ჩაველიშვილის.	13
8. ვიცით და გვჯერა!—ლექი ვ. ლაფერაშვილის.	15
9. ჩვენი გორკი,—ლექი გ. შატბერაშვილის.	19
10. ფოლადის მწერალს,—ლექი ვ. გიორგობიანის	20
11. ვაჟი,—ლექი შიო მღვიმელის	21
12. კურკები,—პ. ავერბახის, თარგ. თ. დონდუასი.	23
13. ცოცხალი ჩრდილები,—პიესა კორდერის, თარგ ნ.ნ.	25
14. ორთქლის ტურბინი,	30
15. საბავშვო განყოფილება: ა. ოქტომბრის ზეიმზე,—ლექი რ. აღაძის	
16. მაქსიმ გორკი,—ლექი შ. გაგოშიძის გრიკანის მე-3 გვ.	

15-ე ოქტომბრის საჯიშოდ

სადმოუკამს ვადანძანა
ამხანაგებს შევირცხლად ნინომ:
—უმაწვილებო, სომ სართ მსადა

ხვალისათვის სასუიშოდ?
—აბა როგორ! მსად ვართ, მსად
ვართ!

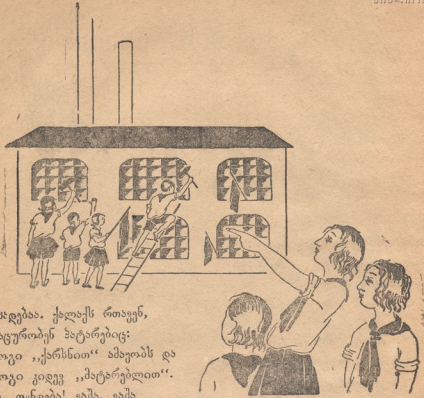
მოდ, ნახე ეს „ქარხანა“,
შესე, როგორ კოსტად დადგა
და ბოლი ზედ ააქანა!

ხვალ დროშებით გამოვაწუბობთ,
ავტობუსსე მძლავ დავდგამთ
და უიყინით შეუვრვით
ქუჩის სმაურს, ქუჩის გრავანს.

—უჰ, ჭირიმე! რა კარგია!
უოხად, უოხად, “თქვენო ჭგუფო!”
მეგრამ...არა, მართალს ვიტყვი,
ჩვენნი „კეში“ მოძწონს უფრო.
—უნახოთ, უნახოთ, ვინ აჯობებს,
ვინ გაიტანს უკეთ ლელოს,
ვინ იქნება უოხადი და
ვინ იქნება სასახელო!

1252

მხედება. ქალაქს რთავენ,
ფაცურობენ ჰატარებენ:
სოგი „ქარსნით“ ამაუობს და
სოგი კიდევ „მატარებლით“.
ჰა, თენდება! ვაშა, ვაშა
დიდ ოქტომბერს — მეთსუთმეტეს!
შესე, ქარი როგორ არსევს
ფრთაცვცსლოვან წითელ ლენტებს!

შესე აგერ ოქტომბრულთა
სახეებსაც მტკიცეს, გულადს,
დარახმულად მიდიან და
თან მღერიან ოქტომბრულად!
შესე, შესე, რახში რახშებს
როგორ მისდევს მწუობრად, კრთად,
მშრომელების გასასარად
და მტრის გულის გასასეთქად!

ნოე დაუნარელი.

თამბაქო

აგარაკიდან ჩამოსულმა თამრომ ძლივს მოასწრო სკოლაში მისვლა, ამხანაგების ნახვა, სახელმძღვანელოების შექმნა, რომ ზიონურსა და მღვანელსა ზიონურების კრება მოიწვია.

ბასის დარბაზი ზიონურებით აივსო. ათასგვარი თამბაქო, ჟივილი-სივილი, სეპესე ცოცხა, ძელებსე სტომა...

აკერ დათიკო მოუთხოვს ამხანაგებს სოფლის ამბავს: როგორ მოიტანა კოლექტივმა კომბანი და სათიბი მანქანები, როგორ სდის მან სოხბებს ბუნქებში და როგორ გააბა ბიძამისმა მსუნავი ქათმი-ზარია მელა საფანგში.

მას არც სოსიკო ჩამორჩება, ეჯობება დათიკოს ამბის უკეთ მოყოლაში და ხელების შლით მოუთხოვს ამხანაგებს კალმისის ჭყრას, შინაური გურდღლების ამბავს და მწერის დაჭყრას...

სამაგიეროდ თამროც უამბობს ამხანაგებს, როგორ ესმარებოდა ქალებს სილის დაჩირვასე, შინდის კრეფასე და წიწილების, ინდაურის ჭუკების და ისეების მოვლაში.

უცებ უბწვილებსა შეწვევითს საუბარი — ზიონურკოლექტივის ხელმძღვანელი ამბობდა:

მაშ, ამხანაგებო, დღესასწაულისათვის დაუკლებლად მოხვალთ. დაჯგოვდებით ერთად, შეჯგოვდებით სხვა კოლექტივებს და ქალაქის ქუჩებზე გავევლით.

— გავევლით!

— გავევლით!

— ახლა კი დაიშალეთ, ამხანაგებო, და მოემხადეთ, — გამო-აცხადა ზიონურთ ხელმძღვანელმა.

მთელი საღამო ეძინა თამრიკო: ლურჯი კაბა, წითელი ველ-
სანკევი და თეთრი საღათი გაბუთოვა, მალაღუელიანი წინდები
შოკებნა, ფესსაცმელები გაიწმინდა და ადრე დაიძინა.

დილით ადრე წამოდგა.
სწამ დედა გაიღვიძებდა,
ადრუბა ჩაი და ისაუშმა.
თამრიკოს ვეონა, რომ მარ-
ტო ის შესაროდა თქტომ-
ბრის დღესასწაულს, მაგრამ
მოტყუვდა. ჰიონერკოლექ-
ტივის ბაზაში უკვე მოსუ-
ლიყვნენ ჰიონერები. იმა-
თაც თამრიკოსავით სუფთად
ჟცვათ და დათიკოს და სო-
სოს უსმენდენ სოფლის ამ-
ბებს. ცოტა ხნის შემდეგ კი
ბაზა მთლად გაიყსო. ქუჩებ-
ში სალხი აირია. უკვე გა-

შონდენ დროშებით მუშები, მოსამსახურებები. გაირბინა სადღესა-
სწაულოდ მართულმა საბარგო ავტომობილმა. დაეწყენენ ჰიონე-
რები. დაუკრეს ბარაბანი. თამრიკოს ფეხები არ უჩერდება, უნდა
იცეკვოს, ისტუნოს, მაგრამ ჯერ მოედნამდე არ მისულან. გავიდენ
დიდ ქუჩასე, აქ შეუერთდენ ჰიონერების გრძელ რიგებს. რუსთავე-
ლის ჰროსპექტი აივსო ლამაზად გამოწყობილ და რიგში ჩამდ-
გარი ჰიონერებით. უკრავდა სამსედრო მუსიკა, მეფანდურეები, მე-
გარმონეები, მესურნეები.

ქუჩები ავსილია ათასგვარი ღოზუნგით, ლაპარაკობენ ორა-
ტორები, იძერიან ჯგუფები, სასუბესე ვეელას დიმილი ატევიან.
შესარიან ბურქუაზის უღლიდან განთავისუფლების დღეს. მოდიან
ჭლაკატებით და მაკეტებით დამშვენებული ავტომობილები, წითელი
და ცეცხლისფერი ფრიალა დროშების ტყე დადგა.

—სქენა!

—განი! განი!

დაიძახა ზიონურსელმძღვანელმა. უმაწილები რიგში ჩადგენ და კანაფული გააკეთეს.

თამრიკო ფენის თითებზე შედგა, კისერი დაიგრძელა და შორს გაიხედა. გამოჩნდა ცხენოსანი ჯარი. მათ წინ მოუძლოდ მეთაური. ჰრიბლა სმლები თვალის მომჭრელად ციმციმებდნენ შისი შუქსე. აგერ კიდევ ტრიბუნა, ის ხალხით სავსეა. „ეს ვიღაა?“ — მიუთითა თამრიკომ მოხუც, ვერცხლისფერ წვერიან კაცსე, ძაგრამ უძალე იცნო მია ფილიანე მახარაძე. ამ დროს მ ნაწილიც მოახლოვდა, სარდალმა ცხენი შეათამაშა, ხმალი შეაპრიბლა ჭაერში და სამხედრო სალაში მისცა ჩვენს ბელადს — მია ფილიანე მახარაძეს.

— გაუმარჯოს ძღვებოხილ მუშურ-გლეხურ წითელ არმიას, ოქტომბრის უძლეველ და უდრეკ დარაჯს!

—ვაძა! ვაძა!

შესძახა ლეგიონმა მუშებისა და გლეხების საუვარელი ბელადის ლოზუნგსე.

—ვაძა წითელ ჯარს — ოქტომბრის დარაჯს! — დაიძახა ქუჩებსა და რიგში მდგარმა ხალხმაც.

უკრავდა სამხედრო მუსიკა, ფრიალებდა ათასობით კადმორილ ფურად ქალღღებზე დაბეჭდილი ლოზუნგები. ჯგუფები სტოდენ, ციკვავდენ, იძლეოდენ.

თამრიკომაც გააკეთა წრე, აცეკვდა, გამოიწვია ამხანაგები.

— გაუმარჯოს ოქტომბრის 15 წლის თავს!

ნაშუადღევს დემონსტრაცია დაიძალა. თამრიკო მოუუვა მოხუც დიდუდს სეიბის ამბავს და შემდეგ მადიანად ისადილა.

ლანინის სურათი

ერთი კვირა შეუსრულდა,
 ლენინს სატავს ბიჭი ლადო, —
 სურს ოქტომბრის სასვიმოდ
 ჩინებულად მოემსადოს.
 დინჯად სატავს, სუმრობაა,
 შეიმსება გასატანი!
 დაასრულა სახის სატვა,
 დასახატი დარჩა ტანი.
 როცა დილა გათენდება,
 განათდება ქუჩა ბნელი, —
 ის შეიმსე გამოიტანს
 თავის სელით ნახატ ლენინს.
 გააკვირვებს მასწავლებელს,
 შეაქებენ ნორჩ მხატვარსა,
 და ქუჩებში ნახაფთ ლადოს
 მოსვიმეს, მოდიმარსა...

შ. სამადაშვილი

სწავლა დაიწყო

—უეელანი ვართ, უეელა კარგად,—
მხიარულად ამბობს გიგი,—
შემოდგომა დაგვიდგა და
ჩვენც დავიწყეთ სწავლა რიგით.
უშუბერ ჯგუფს და მისარია:
სარმაცების თვალი არ ჩანს,
თუმცა შარმან, სამწუსაროდ,
ჩვენებიდან ორი დარჩა.
წელს არც ერთიც!—აქედანვე
ეს ზირობა უნდა დაედოთ.
შემდეგ, როცა სწავლას შეაწყვეტთ,
რამდენიც გვსურს, ვინაფარდოთ.
უეელანი ვართ, სწავლის ნიძანს
სადაცაა სარი მოცემს.
მაშინ სმენა, გაკვეთილის
ერთი წუთიც რომ არ მოცდეს.
რომ არ მოცდეთ, შეკრეს დაფა,

შეაკეთეს ბევრი სკამი.
 რეკულებიც მოიტანეს,
 და თვითუელს გუსწდება სკამი.
 ჯერ ეს კმარა. შემდგენისთვის
 შეიძლება მეტიც იქნეს.
 ამის შემდეგ ზირველ რიგში
 ჩვენ მივიღებთ უველას წიგნებს.
 კიდევ ფანქრებს, მხოლოდ ასე
 გასეთისთვის ვინ რას გვაძლევს?
 ალბათ იცით, ერთ კვირაში
 ჯგუფი უმეებს კედლის გასეთს.

გასეთს უნდა წერილები,
 მუშაობის კარგად გაშლა,
 როგორც იცით, მეგობრებო,
 არ გუქონია იგი შარშან.

უველანი ვართ, უველას კარგად,
 მსიარულად ამბობს გიგი,
 შემოდგომა დაგვიდგება და
 ჩვენ დავიწყოთ სწავლა რიგით.

გ. კაჭახიძე-

ახალგაზრდათა მე-18 ღღე

ქუჩაზე მწყობრ რიგებად, ჯარის მტკიცე ნაბიჯებით მიდის ახალგაზრდობა.

სიმღერები ძლიერი ხმების ტალღებით ავსებს ქუჩებს და იჭრება ღია ფანჯრებში.

კომკავშირი და მუშა ახალგაზრდობა დღესასწაულობს ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღეს.

ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღეს მეთვრამეტედღესასწაულობთ მთელ მსოფლიოში.

ყველ კაპიტალისტურ ქვეყანაში მრავალი ათასი პროლეტარტი დაიქვრს ხელში წითელ დროშას, რომელზედაც ცეცხლოვანი ასოებით ანთებული იქნება მილიონთა პროტესტი გაბატონებული ბურჟუეზების, უმუშევრობის და 12 საათიანი სამუშაო დღის წინააღმდეგ. და კიდევ ერთი ლოზუნგი:

„ჩვენ მზად ვართ დავიცვათ საბჭოთა კავშირი — სოციალიზმის ქვეყანა“.

ამ დღეს კაპიტალისტურ ქვეყნებში ლამაზი ქუჩების ქვაფენილები დაქრილ მუშათა სისხლით შეიღებება.

ჩვენთან კი, საბჭოთა კავშირში, ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღე იქნება გამარჯვების დღესასწაული, და კომკავშირი მთელ მსოფლიოს მშრომელებს უამბობს თავის გამარჯვებებზე, თვალწინ გადაუშლის ჩვენ მიღწევებს: მალა-

როდან ნახშირის მოპოვებას, კოლმეურნობათა მინდვრების მოსავლის დამკვრელურად აკრფვას, ჩვენ ახალ მშენებლობას...

კომკავშირი კომუნისტურ პარტიას ჰპირდება დამკვრელი საქმით შეხვდეს მეორე ხუთწლედს.

კომკავშირი ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღეს საჩუქრად აძლევს დამკვრელ მუშაობას, პიონერები და ოქტომბრელები კი კარგ, შეგნებულ სწავლას სკოლაში! ერთად კი ყველა ესენი აკეთებენ ღიად საქმეს — აშენებენ სოციალიზმს.

ცვლა ცვლას მოსდევს. და, აი, ოქტომბრელებმა პიონერებს და კომკავშირელებს თავისი რიგებიდან უნდა მოუშალონ კარგი, ღირსეული შემცვლელნი.

კარგად სწავლა სკოლაში, — აი საუკეთესო საჩუქარი ახალგაზრდობის საერთაშორისო დღისათვის!

თ. ღ.

პეცენები

წენარად მოგვიზარა სკოლებში, ფოთლებს სიუცილემ გადაჭრა. ასმურდენ, გამოსცოცხლენ დაცალიერებული სკოლები. დასვენებული, მხესე დამწვარი ბავშვები მსიარულად მოცუნცულდენ სკოლებში და დიდი გულმოდგინებით შეუდგენ სწავლას. გადაჭარბებით შეივსო მოწაფეებით ჰარველი ვაკუუმები. ისინი არ იცნობენ სკოლის ცხოვრებას და შემერთილი ხდუნებენ თვალურს უოკლიყს.

4 საათის განმავლობაში გაკვეთილებზე დასწრება მათთვის ძნელია: მათ სომ კითხვაც არ იციან. ორი გაკვეთილის შიქდეც ისინი უკვე თავისუფლდებიან. სწავლა 9 საათზე იწყება, მკვრამ ჰატარებს დაგვიანების უმინათ და 8 საათზე უკვე სკოლაში არიან. ამიტომაც თორმეტ საათზე იღლებიან.

დღეს ჰირველ გაკვეთილზე საუბარი ჩატარეს ბავშვებთან.

მორე გაკვეთილზე ტექნიკური მუშაობა იყო.

გოგუცა თომამემ, ჰატარა, გამსდარმა გოგონამ, გოჭის კუდის მსკავსი ორი ნაწნავით, ძალიან მოიწეინა და ცრემლმორეულმა მასწავლებელს მიძართა.

— დედა, ძალე გაკვიძვებ შინ?

— მოითმინე ცოტახანს, დასვენების შემდეგ წერა გვიქნება და მერე შინ წასვალ, — უძასუსა მასწავლებელმა.

—მე რომ ვერ დაწერე... მე არ ვიცი წერა... —ბუსულუნებს
კოკუცა.

—არაფერია, ისწავლი, —ასწავლებს მასწავლებელი, — არაფერი
არ იცოდნა წერა, მაგრამ ასწავლა უნდა იცის.

სწავლა გამოაფხინს და ბავშვები, რომლებიც სწავლა ნაკადული-
ვით გამოდიოდნენ კლასებიდან. უფროსი ძორიკე მოწაფეები და
მასწავლებლები დისციპლინას იცადენ და თვითონაც იღებდნენ მონა-
წილეობას თამაშობაში.

ისევ სწავლის სმა გაისმა. ბავშვები კლასებში შევიდნენ და
ძვინჯებზე დასდნენ. მასწავლებელმა ელენემ ჰატარებს უჯრედების
რეკულებს და კათოლიკე ფანქრები დაურთა, შემდეგ აუსწავლა ბავ-
შვებს, თუ რაწარმოებდა უნდა წერის დროს ჯდობა, ფანქრის და რეკ-
ულის დაჭრა. კლასში სიჩუმეა. უკვლავ მუშაობს ბევრს კარგად
გამოსდის, მაგრამ კოკუცა თამაშს რაღაც ვერ ესწავლა...

—დეიდა ელენე, შესწავლო, როგორ წერს კოკუცა! —და მართლაც,
კოკუცას რეკულში რაღაც საშინელება იყო: ასოების მაგივრად
დასწავლულ დობეს აკეთებდა.

—შენ მარცხენა ხელით წერ, კოკუცა, მე კი გითხარი წერო
მარჯვენა ხელით... იმიტომაც გამოგდის ცუდად, —აუსწავლა მასწავ-
ლებელმა, დაიჭირა მისი ხელი თავის ხელში და უჩვენა, თუ როგორ
უნდა ეწერა.

მომორდა თუ არა მასწავლებელი, კოკუცას ისევ დობე გამო-
უვიდა. ის შესწავლოდა ამხანაგებს, შლიდა თითით ასოებს, თუმცა
საშედეგო კი ჰქონდა.

—კოკუცას შესწავლო, კოკუცას! —სიცილით ამბობდა ნადიკო,
კოკუცას შესწავლი.

ნადიკომ უკვლავ ასო იცოდა: მისი მამა მე-4 ჯგუფის მოწაფე
იყო და ესმარებოდა სოფელში მას, კოკუცას კი არაფერი ჰქვავდა, რომ
მონაწილეობდა. მისი დედა ასწავლი ჩამოსული იყო სოფლიდან და
ქარხანაში მოეწყო, კოკუცას ნაკლებ უწავდადღებდას აქცევდა და თვი-
თონაც წერაკითხვის მცირე მცოდნე იყო.

კოკუცა სწავლა მოდიოდა სკოლაში ჰირდაუბანელი, დაუფარცხ-
ნელი.

—კოკუცა, კოკუცა! მოდი, მე გასწავლი, როგორ უნდა წერა,
უთხრა ნადიკომ.

და ნადიკომ თავისდა უნებურად კოკუცა საშეფოღ აიყვანა.

—შენ მოდი ჩემთან, გოგუცა...ჩვენ შენთან ვითამაშებთ, ვიმა-
დინებთ...

გოგუცას მოეწონა ნადიკო, ისინი დამეგობრდნენ.
მიქროდნენ დეკადები. გოგუცა გაასუფთავეს, დაბანეს, დაჯარცხნეს.
კარგი გოგონა გასდა. მან სწავლაშიაც დაძლია უველა სიმბეჭე-

ოქტომბრის რევოლუციის 15 წლის თავის აღსანიშნავად ეს
ოქტომბრელების კოლექტივში მიიღეს.

გოგუცამ თავის ანბანის წიგნში ნახა ლენინის ბავშვობის
სურათი. მან სურათს ქვეშ მოაწერა სიტყვა „ლენინი“ უკვე არა
მარცხენა ხელით, არამედ მარჯვენით. ნადიკოსთან ერთად მან ოქ-
ტომბრის 15 წლის თავისათვის მართო კლასი ჰლბაკტებით და
პატარა დროებით. გოგუცას შეუუვარდა სკოლა და აღარც მო-
წეინილი იყო სოღმე.

თარგ. ელ-ის

ოცდაექვსი კომუნარის ხსოვნას

— ვინ არის თქვენში მთავარ-
სარდალი?

— აქ არ არიან მთავარსარ-
დალები.

— მაშ ვინ არის შაუმიანი?

— მე ვარ, — მიუგო სტეფა-
ნემ.

ასე მშვიდად და გამირულად
შეეგება სიკვდილს ბაქოს
26 კომუნარი, და როდესაც მათ
ტყვიები დაუშინეს, სიკვდილის

ბრჭალებში მომწყვედეულები
ისინი ისევ მედგრად გაპკიოდნენ:
„ჩვენ ვკვდებით კომუნიზმი-
სათვის, გამარჯვოს კომუნიზმს!“

და მერე, ოქტომბრელებო,
იციტ, ვინ იყვნენ ბაქოს კომუ-
ნარები, ვინ იყვნენ ისინი, რომ-
ლებიც სიკვდილის კარზე კომუ-
ნიზმის გამარჯვებაზე ოცნებობ-
დნენ?

ისინი პროლეტარული რევოლუციისათვის თავდადებული მებრძოლნი იყვნენ, რომლებმაც 1918 წლის 20 სექტემბერს სიცოცხლე შესწირეს მუშათა კლასის კითხვადგობას. ყველა ოქტომბრელი ვალდებულია იტოდეს მათი თავგადასავალი.

1918 წელს, სწორედ მაშინ, როდესაც რუსეთის მუშათა კლასი საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის იბრძოდა, მენშევიკებმა, მუსაკატელებმა და დაშნაკლებმა ამიერკავკასია რუსეთის პროლეტარულ რევოლუციას ჩამოაშორეს. მათ სურდათ აქ ბურჟუაზიის ბატონობა შეენარჩუნებინათ.

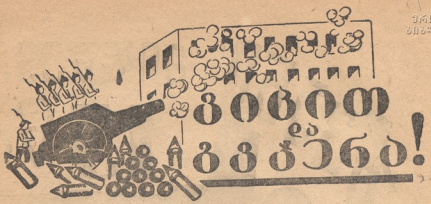
ბაქოს პროლეტარიატს არ შეეძლო დამშვიდებით ეცქირა ამ მოღალატური პოლიტიკისათვის. დაიწყო რევოლუციური მოძრაობა, და მთელი რიგი ბრძოლების გზით ჩამოყალიბდა ბაქოს კომუნა. ბაქოს კომუნას საუკეთესო რევოლუციონერები ხელმძღვანელობდნენ. ესენი იყვნენ ალიოშა ჯაფარიძე და სტეფანე შაუმიანი. მათ შექმნეს ადგილობრივი მთავრობა, ბაქოს სახალხო კომისართა საბჭო, რომელმაც გამოაქვეყნა ცნობილი დეკლარაცია. დეკლარაციის მთავარი აზრი იყო: „ბაქოს საბჭოს მოვალეობაა იბრძოლოს, და იბრძვის კიდევ,

საბჭოთა ხელისუფლების დამკვიდრებისათვის მთელ ამიერკავკასიაში“.

ბაქოს კომუნა ამ ამოცანის განხორციელებას პრაქტიკულად შეუდგა, მაგრამ მათი საქმე ცუდად დაბლოვდა: კომუნის ხელმძღვანელები, 26 კომუნარი, ინგლისელებმა დახვრიტეს თურქესტანში, ახჩა-კუიმის მიყრუებულ მიდამოებში. კომუნის დაღუპვაში საზიზღარი გამკემი როლი ითამაშა მენშევიკურმა პარტიამ, რომელმაც ხელი მოაწერა მათი დახვრეტის აქტს, რითაც ამ პარტიამ საესებით დაამტკიცა, რომ ის ბურჟუაზიული კლასის ინტერესების დამცველია, ბურჟუაზის ხელშემწყობია.

ოქტომბრელებო, კომუნარების გმირული და თავგანწირული ბრძოლა ყოველთვის უნდა გახსოვდესთ, მათ მაგალითზე უნდა ისწავლოთ, თუ რანაირად უნდა დაიცვათ ოქტომბრის მონაბოვარი. თქვენ უნდა შეისწავლოთ მათი თავგანწირული ბრძოლები, უნდა აიღოთ მათგან მაგალითი, რომ მშრომელთა ქვეყანამ თქვენგან მიიღოს საბჭოთა ხელისუფლებისათვის მებრძოლი ბოლშევიკები.

ალ. ჩავლიეშვილი

ოქტომბრელებო, დღეს
მეთსუთმეტე
შესესივოსანი
ოქტომბერია!

მაშ
წავიკითხოთ,
რეგულაციას
როგორი
წივნი
დაუწერია:

იდგა რუსეთის ცივი ზამთარი,
და ქარს მოჰქონდა ტალღები
ზღვისა,

პეტერბურგელი 1) მუშათა რაზმის
მაშინ ზირუელი ხმები გაისმა!

მაშინ „ავრორა“ 2) ქალაქ პეტერ-
ბურგს

მხნე ზარბაზნების ცეცხლი ესროლა,
ზამთრის სასასღეს 3) უუმბარა ეცა,
მტერი შეშინდა და შეათრთოლა.

(გაგრძელება მე-18 გვ.)

1) პეტერბურგი — ახლანდელი ლენინგრადი.
2) „ავრორა“ — გემის სახელია.
3) ზამთრის სასასღე — შეფის სასახლე ყოფილ პეტერბურგში.

ჩვენ

ვილჯავებნი

15 წლის

ქაბოვბრის

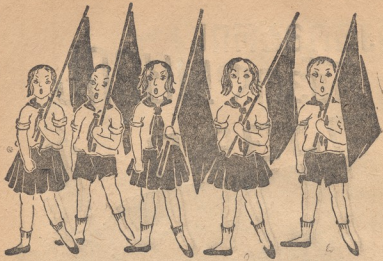
წავოლუტნიის

თავჯა

1252

-1252

იმ დღეს მებრძოლებს შემოუერთდა
რასში უშიშარ მესღებურების,
და სათავეში იდგა დიადად
წითელი რასში ბოლშევიკების.
წინ მიუძღოდა ლენინი მედგრად
რევოლუციის გადამწყვეტ ძალას,
და ჯედაძის ერთ მეექვსეჯეს
საბჭოთა დროშა ააფრიალა!

ოქტომბრელებო,
დღეს მხნე ბიჭებით,
დოლით,
დროშებით,
მწკრივი რიგებით
ზიონურებთან
ერთად მიუდივართ
ოქტომბრელების
ლად სიმღერებით!
ვიცით, მრავალი

შენდება სახლი,
ასალ ქარსნების
ისმის სიმღერა,
მთელს
მსოფლიოში
ლენინის დროშა
მტერს დაამარცხებს—
ვიცით და
გუჯერა!

ვახილ ლაფერაშვილი.

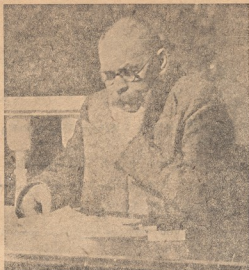

იმ დღეს შებრძოლებს შემოუერთდა
რასში უშიშარ მესღებურების,
და სათავეში იდგა დიადად
წითელი რასში ბოლშევიკების.
წინ მიუძღოდა ლენინი მედგრად
რევოლუციის გადამწყვეტ ძალას,
და ჯედაძის ერთ შექვესედსე
საბჭოთა დროშა ააფრიალა!

ოქტომბრელებო,
დღეს მხნე ბიჭებით,
დოლით,
დროშებით,
მწკრივი რიგებით
ზიონურებთან
ერთად მიუდივართ
ოქტომბრელების
ლად სიმღერებით!
ვიცით, მრავალი

შენდება სახლი,
ასალ ქარსნების
ისმის სიმღერა,
მთელს
მსოფლიოში
ლენინის დროშა
მტერს დაამარცხებს—
ვიცით და
გუჯერა!

ვახილ ლაფერაშვილი.

„ნეტავ, ვინ არის იგი?“
კითხულობს ჩუმი ბავშვი...
„ბრბო ახვევია ირგვლივ,
ღიმილით დადის ხალხში“.
მოსუცს ღიმილი უჩანს,
ხალისი იწერობს თვალებს,
ქალაქს, მოედანს, ქუჩას
მისი წიგნებით რთავენ!
— გორკია, მაქსიმ გორკი!
ჩვენ ახლა გორკის ვუმხერთ:
იგი ებრძოდა ბორკილს,
მუშათა კლასის ხუნდებს!
და ქარიშხლიან დღეში,
და ქარიშხლიან ღარში,
შწერლობის დროებით ხელში
მოკვიწოდებდა ქარში!
უტარებია შწერალს

ჩამოკლევული ჩექმა,
და გორკის მძაფრი მხერა
ასდევნებია ჩელკაში!
მზიან დღეების შედეგ
გორკი უცინის ლენინს,
დგანან, იბრძვიან ერთად
მალა ამართულ სელით...
მოგლენ, დროშები მოაქვთ,
სუიმი ფარავს ქალაქს,
დღეს გორკას მხრები მოჩანს,
ქუჩებს სუიმი ფარავს!
იყო ბრძოლებში, ქარში,
ლეწდა, ამსწვრევდა ბორკილს,
ახლა ჩვენში დგას იგი,
ჩვენი მოსუცი გორკი!!

გ შატბერაშვილი.

ფოლადის მწერალს

(მაქსიმ გორკის 40 წლის ხაშწერლო მოღვაწეობის გამო)

შენ გატაცებით უძიერ მშრომელებს
ფოლადის სიტყვის მოქარგულ წუბოთ,
შენა ხარ ჩუენი სიამაჲე და
მედგრაღ წინ მისუალ ლენინის დრომით.

შენ მოღვაწეობ არმოცი წელი,
გაჭირუებებიც ბეური გინახავს,
მედგრაღ ებრძოდი მუდამ პტარუალებს,
დაბრკოლებებიც გადავილახავს.

და დღეს საბჭოთა ქვეყნის შწერლობას
შენ ხელმძღვანელობ გამოცდილებით,
გინახობენ ჲუელებან, როგორც გოლიათს,
მთელი მსოფლიოს შრომის შვილები.

შენ ხარ მედგარი მებრძოლი ჩუენი,
ჲერ დაგომონა წარსულ ბრძოლებმა,
შენ ხარ კომუნის დროთა მოამბე,
ფოლადის სიტყვის ამთავორება.

ვახტანგ გიორგობიანი.

3 5 8 0

ჟერ უურძნის დედად ვითვლები,
 მერე ტკბილის და ღვინისა.
 ბავშვების გამსარებელი,
 ძარღვი ვარ ვაცთა ღსინისა.
 სამკურნალოდაც ვადგები
 უღონო ადამიანსა:
 თუ ზომიერად მოიქცა,
 არიდეს ნასაფს სიანისა.
 და თუ კი გადაამეტა
 ჭირის დროსა თუ ღსინშია,—
 იქნება ბოდიხაც დაიწუოს
 სულ უნებურად ძილშია...
 პატარა, გინგლა ფოთლები
 როდესაც დამკურნებთან,
 შიგ ტოლმაგანვეულები
 კაცის საზრდოდა ხდებიან.
 თუ ჩემი რქა და ელორტები
 საუურმედ აღარ გეპრობენ,
 ამჭრიან ჯანდაკეს, უღონოს
 და მუშის ნაცვლად მსძარობენ.

ან როცა მსსლავენ და ჩეკან
სმელ წალამს დაამსადე¹ენ,
ხან თოხეს ჩაუკიდებენ,
ხან ღობეს შემოადებენ,
რომ აღარ გადაეპაროს
ვენსს ძაღლი და ქუცუნა,
დამკურანულ მტკუნების არ ეცეს,
როგორც ძაღული უცუნა.
ახლა კი ჩემი წალამი,
საწერ ქაღალდად ქცეული¹),
ამჟღინებს შრავალ მადიდას,
ბეჭერი ფიქრი ჭეპს წყეული.
ვინ როგორ გამოიყენებს, —
ეგ მსმარებელზე ჭკივია,
და გაფრთხილება რომ ვთხოვთ,
განა რა დასარიდია?
აქამდე წინსწერად გდებულსა
და სასმარს სოკავერ წნეულადა, —
ხურავინ გამოიყენებს
უბრალთა საწახანულადა.

შოი მღვიმელი

¹) სოლომონ აბელედიანმა ახლა, ჩემი ხელისუფლების დროს, გამოიკონა ვაზის წალამისაგან საწერი ქაღალდის დამზადების წესი.

კ ე რ კ ე ბ ი.

დასვენებაზე კოტე ქლიაფსა ჭამდა. იგი მადიანდ წუწნიდა თვითოეულ კურკას და იატაკზე ავლებდა.

—შინაც ასე შერები? — ჭკითხა კოტეს ნინამ.

კოტემ შეჭმა უკანასკნელი ქლიაფი, გადმოავლო კურკა და უბასუხა:

—შინ არა, დედა ნებას არ მამლევს.

—სკოლა რით არის შენ სასლზე უბრესი, ოქტომბრული მინც არ იყო!

მეგრამ კოტემ არ უგდო ნინას ლაპარაკს უური და სათამაშოდ გაიქცა.

პირველი რგოლის შეპარება.

ნინა ოქტომბრის ჰორეული რგოლის ხელმძღვანელი იყო.

გაკვეთილების შემდეგ ნინამ შეკრიბა თავისი რგოლი და კრება გამართა.

—ამხანაგებო, — ამბობდა ნინა, — დიდი სანი არაა, რაც სასწავლო წელი დაიწყო, და ჩვენთან სკოლაში უკვე სიბინძურება.

აი, კოტე, მესამე რგოლიდან, კურკებს ავლებს იატაკზე...

შინ კი არ ავლებს...

ნინამ ამოისუნთქა და განაცხადა: — ამას გარდა 1, „ბ“ ჯგუფში ბავშვები იატაკზე ქაღალდებს ავლებენ...

— და კიდევ ბავშვები ჭუჭყიანი ხელებით დადიან! — სიტყვის აულებლად წამოიმხსა თინამ.

— თინა ფრხნილებს რათ არ იჭრის?

—ქეთოს რათა აქვს კრბელი და კაწეწილი თმები?

—უნაო რათ...

აღარ აცდინა ერთმანეთს ბავშვები.

—ამხანაგებო, ჩემი წინადადება იქნება, რომ წყენმა რგოლმა დამკურელი მუშაობა დაიწუოს სისუფთაჳის დაცვაში. უინაა ამ წინადადების მომხრე, ასწიეთ ხელი. უეულა! კრებსას დასურულად ვაცხადებ. უისაც აქვს სასლში ფერადები, კადმები, ქაღალდი, — ხვალ მოიტანეთ.

ალაქაბავი.

დასუენება იუო. კოტე დარბასში იუდა და შსესუწირას ჭამდა, ქერქს კი აქეთ-იქით ისროდა. უცბად მან შეამჩნია დიდი ზლაკატი:

აჰ რაყახო იაფავზე
კუჩუები, ხოგოხუ ამბ
სჩარის შოჩი!

ამის კუურდით კი უკიდა მუორე:

ნაგეს ნუ ჰყი, -სი-
შინძყუხე უაჭუელთის
შეჩიბ.

კოტემ შესედა მუორე კედელს და
იქაც წაივითსა:

მოიჭუხი თმები
და ვჩხხილოჭი!

ოქქოშხელი სუფთა ყნრა
იყოს. სიშინძყუხე ოქქო-
შხელიბ შეჩიბ!

კოტეს ეწეინა: „ რატომ მე? ვანო კი არ აგდებს? ქეთო კი არ აგდებს? აი წაყალ და ვეკლაფერს სელმძღვანელს ვაქცი“.

კოტემ შეაგროვა ნაგავი, კუსთუში მიიგდო და წაჰვიდა სელმძღვანელის საძებნელად.

პირველი რგოლის ოპტომგრაფიებმა იშოჩადეს.

ოქტომბრელების ჯგუფის სელმძღვანელი აქებდა ნინოს რგოლს: — კარგი საქმე წამოიწიეს. სისუფთავისათვის უოჯელთვის უნდა ვიბრძოდეთ. ჰლაკატებიც კარგი დაწერეს. დღეს ჩემთან მოვიდა კოტე და მითხრა, რომ მეტს აღარ დახანავიანებს და სისუფთავს უოჯელთვის ადვენებს თვალურს.

ბავუკები უსმენდენ და სისარულისაგან იღიმებოდენ.

პ. ავერბახი .

სოცხალი ჩრიოლები

3. კორღები

ხურ. იაკუბოვიჩის

ვაიზოლი 1.

ამხნელის სიტუვაბი.

ბატონ კრაფტს დიდი ქარხანა აქვს ბერლინში. ბევრი მუშაობს კრაფტის ქარხანაში. კრიზისმა წაუჭირა ყელში ბრჭალები კრაფტს. კრაფტმა ზარალის შესამკირებლად ვადაწევიტა

ქარხნის დახურვა და მუშების დათხოვნა.

მაჩანაჲ

ქარხნის კისკრები წარწერთ: „ქარხანა იხურება“. კისკრის ორივე მხარეს შუკმანები დგანან. კისკირიდან მწკრივად გამოდიან მუშები.

ვაიზოლი მორა

ფრიცი 14 წლის არის. ფრიცი ფოგელმანი კრაფტის ქარხანაში მუშაობდა. უკვე მეოთხე თვეა კრიზისმა დააკარგვინა სამუშაო ფრიცის მამას, და ფრიცი თავისი პატარა ჯამაგირით ინახავდა მთელ ოჯახს. კრაფტის ქარხანა დაიხურა. ახლა ფრიცმაც დაკარგა სამუშაო.

რა მოელის პატარა ფრიცის ოჯახს?

შპრანუა

ფოკლორის ბინა. ელექტროლომ-
ფა ჩამქრალია. ბინის ნავთის ლამფა
აშუქებს. ფრიკის დედა დაღის ოთახ-
ში წინ და უკან, არწევს ხელით
ბავშვს. შემოდის მამა. დედა გაეჩანე-
ბა მისკენ შესახვე ორად მამა იღებს
ჯიბიდან პაწია ნაქერ პურს და მაგი-
დაზე დებს.

დედა მობრუნდება და ტირის,
შემოდის ფრიკი. (ამხსნელი ამბობს:
„ქარბანა დაიხურა, ჩვენ დაგვიბო-
ვებს.“) დედ-მამა გაშტერდნენ. დგანან
უძრავად. შემდეგ მამა იხურავს ქუდს
და ნელა გადის კარებში. ულონოდ
ჯდება სკამზე, ფრიკა ჯდება მაგიდას-
თან, სახეზე ხელებს ივარებს.

ეპიზოდური მხსანე

ამხსნელის სიტყვები

მეორე დღეს ფოკლორთან ბინის
პატრონი მოვიდა. ბინის ქირის დაუ-
ყოვენბლოვ გადახდას მიიბოვდა.
სამი თვეა უცდლდა და მეტის ცდა
იღარ უნდა. „ფული არა გაქვთ?
მიბრძანდით, სადაც გინდათ. ახლაც
დამიკალეთ ბინა, ამ წუთში პოლი-
ციას დაეუბნებ“.

შპრანუა

მეორე ეპიზოდის მდგომარეობა.
შემოდის ბინის პატრონი, უწევს ხელს
და მეორე ხელს იტყაპუნებს ხელის-

გულზე: „ფული მოიტა!“ ფრუკადეც
ბა, იღებს საგულეს, ხსნია და გადა-
აბრუნებს: ფული არ არის. სახლის
პატრონი უთითებს კარებისაკენ, ანიშ-
ნებს. დედა უარის ნიშნად თავს აქ-
ნებს, ანიშნებს სახლის პატრონს ძე-
ძუს ბავშვზე. სახლის პატრონი მუქა-
რით თითს უქვეს და გადის. დედა
აწვენს ბავშვს საწოლში და ნელ-ნელა
აგროვებს ნიეთებს. შემოდის მამა, მა-
შინვე შემოდის ბინის პატრონი და
პოლიციელი. მამა მუშტუპოლურებუ-
ლი მივარდება ბინის პატრონს, პო-
ლიციელი აგდებს მას იქით და ყრის
ნიეთებს იქით-აქეთ იატაკზე. მთელი
ოჯახი კრავს ნიეთებს ბოჩებში.

ეპიზოდური მხსანე

ამხსნელის სიტყვები

დიღანს და ამაოდ ეძებდა ფრი-
კის ოჯახი ღამის გასათევ ადგილს.
მამის ამხანაგებმა, მასაით უმუშევარ-
მა მუშებმა, ვერაფერი დახმარება ვერ
აღმოუჩინეს, სხვა ადგილებში კი ღა-
მის გასათევად დიდ ფულს თხოულობ-

დენ. დაღლილ-დაჭინკულებმა ბოლოს
გადაწყვიტეს პირდაპირ ქუჩაში გაეთი-
ათ ღამე, როგორც ათასობით ათევენ
ბერლინში უმუშევრები. მამას შინაც
არ უნდა დატოვოს ოჯახი ქუჩაში
და მიდის შორს ღამის გასათევი ად-
გილის მოსანახვეად. ბერლინში კანო-
ნით ქუჩაში ღამის გათევა აკრძალუ-
ლია, და პოლიციელები მკაცრად იცა-
ვენ ამ კანონს.

მკანწე

წელა მილოლიალობს ფრიცის ოჯახი ჭუნაში, წინ მიდს დედა ბავშვით ხელში, შემდეგ - მამა ბოხჩებით და ფრიცი, ისიც ნიეთებით დატვირთული. დაქანცულები არიან. ბოლოს ძალ-ღონევა მოღოეულნი ჩერდებიან. მამა და ფრიცი დებენ ბარგს მიწაზე. დალილი ოჯახი ეწყობა ღამის გასათევაჲ რკინის მესერთან. აწყობენ ბოხჩებს, დედა ჯდება ზედ, თავს მესერს მიაყრდნობს, ფრიცი ჯდება მასთან და თავს მუხლებზე უდებს. მამა მიდის. დედას და ფრიცს ეყვინთებათ. მოდის პოლიციელი, ამჩნევს იმათ, მიუხლოედება, აღვიძებს და ნიშნებით უბრძანებს წავიდნენ აქედან. დედა და ფრიცი დგებიან, იღებენ ბოხჩებს, მაგრამ როდესაც პოლიციელი წავა, ისევე ეშვებიან მესერის ძირში და შეშინებულები სულ იქით აქეთ იყურებიან.

რაც მოუვიდათ. კარლო ეპატრება თავისთან, შველის ნიეთების წაღებაში, და ყველანი მიდიან მარჯვნივ.

ამხსენლის სიტყვათ

ჩინეთში. აი ჩინეთში რა მღვამაჲ რეობაში არიან ბავშვები აბრეშუმის ამოხვევის დროს: ხშირად პატარა გოგონები, 7-8 წლის, იძულებული არიან 10-12 საათის განმავლობაში იღვენ აიღულებულ ჭებათან, სადაც პარკი რხარშება, ისუნთქონ მყარალი ორთქლი, ამოიღონ ცხელი წყლიდან პარკი. მწარე ვაჭურება აიძულებს მშობლებს მიჰყადონ ბავშვები ფაბრიკის მებატრონეებს, რომლებიც ამახინჯებენ ბავშვებს მძიმე მუშაობით.

მკანწე

გოგონები იღებენ ჭებაიდან პარკს, ყრიან კალათში და ბიჭებს მიაქვთ სხვა შენობაში.

ეპიკოლი მერე

ამხსენლის სიტყვათ

ინგლისის კოლონია აფრიკაში. იქ სრულიად არაეითარი კანონი არ არის, რომელიც ცოტათი მაინც იცავდეს ბავშვებს. რეკლავერებით და მათრახებით შეიარაღებული ინგლისელი მზახლეები ნამდვილი მონათმფლობელები არიან. იმათ ხელშია არა თუ ბავშვის შრომის საქმე, არა, მელ პლანტაციებში მომუშავე ხალხის სიცოცხლეც.

ეპიკოლი მერე

ამხსენლის სიტყვათ

დახმარება სრულიად მოულოდნელად მოვიდა. რაზმის კრებიდან დაბრუნებული მოდიოდა შინისაქენ პიონერი კარლო. დაინახა ფრიცი და დედა, გამოჰკითხა საქმის ვითარება და, როდესაც ვაიგო მათი აშბავი, მიიპატრება ისინი თავის ოჯახში ღამის გასათევად გზაში კარლომ უამბო ფრიცს და დამისს, რომ მუშები სხვა კაპიტალისტურ ქვეყნებში კადევ უფრო აუტანელ პირობებში იმყოფებიან, ვიდრე გერმანიაში.

მკანწე

ფრიცი და დედა სხედან რკინის მესერებთან. ფრიცი ნიშნებით უხანის,

შარანა

პატარა ზანგი ბიჭები ეზიდებიან პაშპით საცეც ვეებერთელა გოდრებს. მთვალეურე ინგლისელი ზის პალმის ზრდილში, ერთი პატარა ბიჭი სიციხისა და მზისაგან დაღლილი ჩერდება და ძირს დგამს გოდორს. ინგლისელი მივარდება და სცემს მათარახს. ბიჭი ცდილობს აილოს გოდორი, მაგრამ ეცემა. სხვა ბიჭები სწრაფად ყრიან გოდრებს და ეხმარებიან ამხანაგს, აყენებენ. ინგლისელი იძრობს რევოლვერს და ემუქრება ბავშვებს. შეშინებული ზანგები ფაცხაფუცხით იკიდებენ გოდრებს და მორჩილად განაგრძობენ თავის მუშაობას.

ეპიზოდი მეცხრე. ამხსნელის სიტყვები.

კარლომ უამბო ფრიცს, თუ როგორ ცხოვრობენ ბავშვები საბჭოთა კავშირში, ერთადერთ ქვეყანაში, სადაც კაპიტალისტები არ არიან.

საბჭოთა ქვეყანაში შრომა და სწავლა შეერთებულია, მუშაობენ არა იმიტომ, რომ მეპატრონეები გაამდიდრონ, არამედ იმიტომ, რომ სოციალიზმის მკლანე მშენებლები გამოვიდნ.

ეკრანზე.

სკოლის სახელოსნო მოწყობილობით. ბავშვები დგანან დახვებთან ხელსაწყობებით ხელში; მასწავლებელი დადის ბავშვებში, თვალყურს

ადევნებს იმათ მუშაობას, ასწავლის, ეხმარება. ხანდახან რომელიმე ბავშვი თავს ანებებს მუშაობას, იცქირება წიგნში, რომ გაიგოს მუშაობის სხვადასხვა წესი, შემოაწმოს—სწორედ არის გამომანგარიშებული თუ არა. (მთელი ეპიზოდის დროს მზიარულია მუსიკა უკრავს).

ეპიზოდი მეათე ამხსნელის სიტყვები.

მუშათა კლასს ერთი გზა აქვს განთავისუფლებისკენ—ეს გზა კაპიტალიზმთან ბრძოლის გზაა. ამისთვის საჭიროა მსოფლიო ოქტომბერი. დღეს, კავშირის მეთხუთმეტე ოქტომბრის დღეს, მთელი მსოფლიოს მოწინავე მშრომელი ხალხი გამოვა ქუჩებში მრისხანე მწყრივებით და დაანახებებს ქვეყნიერებას, რომ მზად არიან საბრძოლველად.

დღეს, მეთხუთმეტე ოქტომბრის წლისთავის დღეს, ფრიც ფოგელმანის მამა და თვითონ ფრიციც გაფლენ ბერლინის ქუჩებში სხვა მათსავით უმუშევარ ათას და ათათას მუშასთან ერთად. დღეს დილიდან ემზადებიან ისინი დემონსტრაციისათვის.

მუშებისა და ბავშვების ჯგუფი ემზადება დემონსტრაციისათვის, წერენ ლოზუნგებს, აკრავენ ხეივანზე, იღებენ ხელში დროშებს, ეწყობიან მწყრივებად, წინ — ბავშვები ბარანებით.

**უპიზოდი მეთერთმეტე-
ამხსნელის სიტყვები.**

არც მუშათა კლასის მტრები არიან გულხელდაკრეფილნი: თავიდან ფეხამდე შეიარაღებული პოლიცია ემზადება მუშათა სისხლის ღვარი დააყენოს კაპიტალისტური ქალაქების ქუჩებში.

ეკრანზე

ქუჩებში მიჰყავთ ყარაულებს დაჭერილი მუშები. გაივლიან შეიარაღებული პოლიციელების ჯგუფები, მიაქვთ ტყვიამფრქვევები. შემოდის გაბერილი პოლიციელი, კმაყოფილებით ათვლიერებს თავის იარაღს: ორი რევოლვერი აქვს, ხელის ყუმბარა, რეზინის ჯოხი; შემოდის კიდევ ოთხი პოლიციელი, ტყვიამფრქვევით შეიარაღებული. გაბერილი პოლიციელი მიდის მათ შესახვედრად ისინი მისი რაზმი. მას მიჰყავს პოლიციელები მთელ სცენაზე და შალავს იმით და ტყვიამფრქვევებს სახლის კუთხეში, აჩვენებს, რომ როდესაც ანიშნებს, ისრალონ. ყველაფერი მზად არის.

ზორიდან მოისმის სადემონსტრაციოდ გამოსული მუშების „ინტერნაციონალის“ სიმღერა, რომელიც თანდათან ახლოვდება. პოლიციელი შიბრუნდება იქით, საიდანაც დემონსტრანტები მოდიან და ჯობს მალლა წივს იმის ნიშნად, რომ „გავლა

აკრძალოლია“. სახლის კუთხიდან გამოზნდება თოფები და ტყვიამფრქვევები.

**ეპიზოდი მეთორმეტე.
ამხსნელის სიტყვა.**

მხოლოდ ერთადერთ ქვეყანაში, რომელმაც საკ. ზ. (ბ) ხელმძღვანელობით მოსპო კაპიტალიზმი და ახლა გამარჯვებული აშენებს სოციალიზმს, მთელი მშრომელი ხალხი თავისუფლად და სიბარულით დღესა სწაულობს ოქტომბრის მეთუთხმეტე წლისთავს.

ეკრანზე

მუშათა სვლა საბჭოთა კავშირში. მიდის ხალხი, მუშები, ბავშვები პლანეტებით და ლოზუნგებით. კაპიტალისტების, პოლიციელების, ხუცების და სხვების კარდონის ფიგურები შიაქვთ და კანაფით აცეკვებენ ჰაერში. მღერიან,

ბავშვების ერთ ჯგუფი შერერდება, რომელთაც გერმანელი პოლიციელის ფიგურა და ლოზუნგი „ჩვენ გავიმარჯვებთ“ მოაქვთ. ბავშვები აცეკვებენ ჰაერში პოლიციელს, მღერიან და ისევ მიდიან.

შემოდის მეორე ჯგუფი, მოაქვთ დიდი ლოზუნგი: „მთახლოებულია მსოფლიო ოქტომბერი“. ეს ჯგუფი მოდის „ინტერნაციონალის“ სიმღერით და ამ სიმღერას უერთდებიან დარბაზის მთელი მაყურებლებიც. ლოზუნგს სიმღერის დროს ეკრანის შუა ადგილას დგავენ-

ამით თავდება. თარგ. ნ. ნ.

ორთქლის ჯერბინი

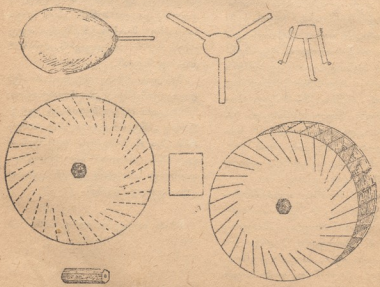
მოდელის გაკეთება

1. როგორც უნდა მიიღოთ ელექტროდენი.

იმ მანქანას, რომელიც იმუშავებს ელექტროდენს, დინამო-მანქანა ჰქვია. დინამომანქანის ასამუშავებლად საჭიროა ძრავი. დინამომანქანის ასამოძრავებლად, რასაკვირველია, უმჯობესია წყალი გამოვიყენოთ, როგორც იყენებენ ზაჰესში, აწჰესში, რიონჰესში და სხვაგან. წყლის გარდა ელექტროსადგურები იყენებენ ადგილობრივ სათბობ მასალას: ნახშირს, ტორფს, შეშას. სათბობის წვა ამუშავებს ძრავს, ორთქლის მანქანებს და ორთქლის ტურბინებს.

2. ორთქლის ტურბინის მოდელის გაკეთება.

ამჟამად ათიათასი ცხენის ძალის ორთქლის ტურბინებს აკეთებენ, რომლებსაც ხმარობენ ელექტროსადგურებისათვის, სწრაფმავალი გემებისათვის და სხ. როგორც ხედავთ, ტურბინებს დიდი მნიშვნელობა აქვს და, მოდიოთ, გავაკეთოთ მოდელი, ეს ძნელი არ არის.

ქვაბი.

ქვაბის ადგილას გამოვადგება ქათმის კვერცხი. კვერცხი უნდა ვახვრიტოთ თავსა და ბოლოში ნემსით ერთმანეთის პირდაპირ და გული გამოასხათ, — შეუბე — ეთ ან გამოწოვეთ, შესრუტეთ შიგ ცოტოდენი წყალი, გამორეცხეთ და გამოასხით. შემდეგ ჩაასხით ნაჭუჭში წყალი ნახევარამდე. გამორეცხეთ ისე, რომ ნახვრეტები არ დაიხუროს, მერე ნაჭუჭის მსხვილ მხარეს დააწებეთ საგოზავი, მეორეში კი ჩაურჭეთ პულის ღერო ან ლელი, ისეთი, რომ ჩა-ვრეიოს ნახვრეტში და შიგ თავისუფლად გადიოდეს წყალი. საგოზავით მიაწებეთ ღერო კიდეებს, და ქვაბი მზად არის.

სამფეხი.

მავთულისაგან გააკეთეთ ისეთი ფიკურა, როგორც მე-2 ფი-გურაა. ფეხები სიგრძით 8 სანტ უნდა იყოს. მერე მოკაკვეთ, როგორც ნაჩვენებია იქვე მარჯვნივ.

სანთურა.

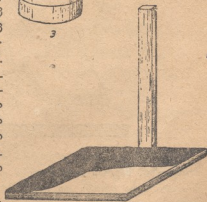
პატარა თუთიის კოლოფის სახურავი ვახვრიტეთ, — შეიძლება აიღოთ ვახელინის კოლოფი (ნახ. 3) პატრუქი გაუკეთეთ ბამბის. შემდეგ აიღეთ მეორე კოლოფის თავი, გაუკეთეთ მავთულისაგან სახელური. ამ სახურავით შეიძლება ჩააქროთ სანთურა, როდესაც საჭირო იქნება. სანათებში ჩაასხით ღენატურირებული სპირტი.

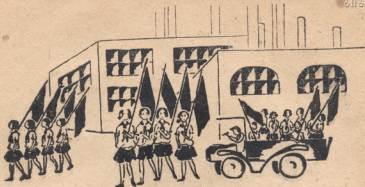
სამუშაო ბორბალი.

ტურბინის უმთავრესი ნაწილი სამუშაო ბორბალია. გამოჭერით სქელი ქაღალდისაგან (ნახ. 4) ორი იმნაირი წრე, როგორც ნაჩვენებია სურ. 4, რამოდენაც არის დახატული, იმოდენები. ჩაქერით პუნქტირის მიხედვით. გამოჭერით აგრეთვე იმავე ქა-ღალდისაგან №2 ისეთი ოთხკუთ-ხედი, როგორც დახატულია ნახ 4-ის გვერდით, ეს იქნება ბორბლის ფრთები. მოჭერით ფანქრის ნაჭერი, ორი სანტიმე-ტრის სიგრძე, და გამოაგდეთ ქინძისთავით გრაფიტრ, — ეს იქ-ნება სოლი ბორბლისათვის.

3

ოპტოგრაფის ზეივანე

მწულობრად მოდიან პიონერები
და მათ მოჭეულებს მუშათა მწკრივი.
რა კარგი არის ამ დროს ქუჩაში!
წითელ არმიის სიმღერა ისმის...

ჟგუღა ზეიმობს, მსიარულია,
ჟგუღა იცინის, მუსიკაც ჟგურავს,
პროლეტარები, მშრომელი ხალხი,
ღღესასწაულობს 15 წლის თავს!

მე-III კვ. მოწ. რუსუდან ალლაძე.

მაქსიმ გორკი

მძლავრ დროშას აღუძრთავთ,
ურახმავთ მშრომელ ხალხს,
ჩვენ გადავუხდით გორკის
თსუთმეტი წლის თავს.

ჩვენ პატრის ვცემთ მაქსიმ გორკის,
როგორც მწერალს კარგს,
და კუსეიმობთ მისი ღვაწლის
ორმოცი წლის თავს.

მე-V კვ. მოწ. შოთა გაგოშიძე

პ./მგ. რედაქტორი: ირ. აბაშიძე.

პ./მგ. მდივანი: ელ. ალლაძე.

30 д.

И.ф. 9/18

1933

УНИВЕРСИТЕТ
САХАРОВСКОГО

